

Petrus (Piet) Hendrikus Haanebrink is geboren op 7 september 1920 in Rotterdam.

Tijdens zijn schooljaren was hij met hart en ziel scout. Het spel van verkennen heeft hij tot zijn dood toe gespeeld. Hij was sinds 1931 lid van de Kralingsche Troep 10, de Scoutinggroep in de Rotterdamse wijk Kralingen.

Net zo als zijn vader wil ook Piet in de Koninklijke Marine dienen, maar vanwege de Duitse bezetting is dat onmogelijk. In plaats daarvan gaat hij in september 1940 economie studeren aan de Katholieke Economische Hogeschool van Tilburg, waar hij gaat wonen en zich op 23 oktober 1940 aansluit bij het Studentencorps St. Olof. Hij staat bekend als een serieuze werker, sociaal en onbaatzuchtig.

In de loop van de oorlog wordt de sfeer op de hogeschool steeds grimmiger door razzia's en de aanhoudende angst vroeg of laat als dwangarbeider naar Duitsland te worden afgevoerd. In april 1943 nam de bezetter maatregelen tegen de in de zomer van 1940 weer vrijgelaten militairen en de bijna 15.000 studenten in Nederland. De studenten moesten beloven dat ze zich zouden 'onthouden van iedere tegen het Duitse Rijk enzovoort gerichte handeling'. Deze belofte moest schriftelijk worden gedaan, door een 'loyaliteitsverklaring' te tekenen. Mannelijke studenten die niet tekenden, werden beschouwd als werkeloos en zouden 'dus' de arbeidsinzet in moeten.

Piet weigert pertinent te tekenen en wordt in 1943 vanuit de Katholieke Economische Hogeschool van Tilburg lid van de Raad van Negen, de vereniging die het studentenverzet in Nederland coördineert, het illegale blad *De Geus* verspreidt, papieren vervalst en onderduikadressen regelt. Ook Majel Custers was hier actief vanuit de Katholieke Universiteit Nijmegen en Hans de Leeuw namens de Groninger studenten. De in maart 1942 opgerichte raad vertegenwoordigde de 15.000 studenten aan de negen steden van de Nederlandse universiteiten en technische hogescholen.

Piets taak voor de Raad van Negen is zoveel mogelijk studenten aan te moedigen niet te tekenen. Wie wel doet, wordt door de Raad van Negen als deserteur beschouwd. Piet zet de studenten onder druk om te weigeren, maar hij moet het opnemen tegen de sterke angstgevoelens die studenten ertoe brengt wel de loyaliteitsverklaring te tekenen.

Uiteindelijk tekenden maar 200 studenten. De bezetter arresteerde vervolgens 3.500 weigeraars, die naar Duitsland zouden worden gestuurd. De overige weigeraars doken onder. In Tilburg werd de loyaliteitsverklaring slechts door een zeer klein percentage (2.2%) getekend. Als gevolg werd de sociëteit gesloten en het Corps opgeheven. Tijdens de oorlog was Tilburg vertegenwoordigd in de Raad van Negen, een interacademiale raad die de

belangen van studenten behartigde. Bekende Tilburgs raadsleden waren naast Piet, Norbert Schmelzer en Tom Verdijk.

Ook Piet moet enkele maanden onderduiken om de Arbeitseinsatz te ontlopen. In de zomer van 1943 keert hij terug naar “het hol van den leeuw: Tilburg.” Onder de schuilnaam ‘Evert’ is Piet actief bij de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers. In Noord-Brabant onderhoudt hij de interne contacten met de districtsleiders van deze hulporganisatie. Hij is misschien “wel de meest actieve illegale werker uit de Tilburgse studentenwereld”, zo staat in een van onze bronnen beschreven. Hij zet zich dag en nacht in voor onderduikers.

Piet Haanebrink was als koerier belast met het vervoer gestolen distributiebonnen van Boxtel naar Tilburg, waar de bonnen onder de ca. 1000 onderduikers werden verdeeld. Om een indruk te geven van de omvang van het werk zij vermeld, dat medio '44 Brabant-Oost 6.000 bonkaarten onder de onderduikers verspreidde.

Geheel onverwachts belandt Piet in Eindhoven in het ziekenhuis, waar hij terechtkomt op een geïsoleerde kamer. Hij blijkt een hersenvliesontsteking te hebben die hem uiteindelijk fataal wordt. Hij overlijdt binnen een week op 14 augustus 1944 op 23-jarige leeftijd.

Op 27 oktober 1944 werd Tilburg door de geallieerden bevrijd en na drie jaar gedwongen zwijgen, kon vanaf 1944 Tilburgsch Studenten Weekblad 'Viking', het verenigingsblad van St. Olof, weer verschijnen.

Meer informatie

[Piet Haanebrink - monument voor de vrijheid](#)

[Piet Haanebrink, Rotterdam 1920 | In Memoriam | Brabantse Gesneuvelden 1940 - 2020](#)

[Petrus Hendrikus Haanebrink \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[4 mei herdenking aan de Tilburgse universiteit – De Roerom](#)

[Tilburg, monument voor de gevallen van de hogeschoolgemeenschap - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Boek: Honderd jaar Scoutinggroep de "Kralingsche Troep", van verkennersgroep voor Kralingsche jongens, tot gemengde scoutinggroep in Rotterdam-Oost 1918-2018 (2018, door Peter Pieterse).

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.